

Bijlage 1: Interventies binnen pleegzorg

Interventie	Ervaringsgerichte groeps-therapie voor pleegkinderen	Modulaire behandeling van vastgelopen ontwikkeling bij	Pleegkinderen/jongeren versterken in verbinding	VIPP-FC	PVO-SIM	PVO-CV	Traumasisitief opvoeden	Basic-Trust	Draagkracht versterken bij netwerkpleegzorgers	Pleegzorgers versterken in emotionele beschikbaarheid t.a.v. de pleeggast	Pleeggrootoudergroep	PZ terugkeer naar huis	Pleegzorggerichte ouderbegeleiding aan ouders in perspectiefbiedende pleegzorg	Traumagerichte bezoekbegeleiding	Kortdurende, neurobiologische traumabehandeling aan pleegkinderen en hun context	SOP	Sensomotoriek in pleegzorg	Sherborne
Betrokkenen																		
Kind/jongere	X		X	(X)				(X)						X	X		X	X
Pleeggezin			X	X	X	X	X	X	X	X	X			X		X	X	X
Ouders			X											X		X		
Leeftijdswaarde in jaren		<18	8-18	0,5-6	3-12	6-18	<25	2-12	<25	>16	<25	<18	<25	<12	<25	<18	4-12	<16
Gericht op:																		
Gedragsproblemen		X	X	X	X	X		X		X				X				
SE-problemen	X	X	X					X		X								
Gehechtheid			X	X			X	X										X
Trauma		X	X				X							X	X		X	
Draagkracht									X									
Perspectief												X						
Verenigen groep	X						X				X							
Ouderschap ouders												X	X	X			X	
Samenwerken																X		
Aangeboden in																		
West-Vlaanderen			X	X	X	X	X		X	X	(X)	X	X	X				
Oost-Vlaanderen			X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X				X
Antwerpen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	(X)	X	(X)	X				X
Vlaams-Brabant en Brussel				X	X	X	X				X	X		X		X		X
Limburg		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X

Interventies vooral gericht op pleegkinderen

	Ervaringsgerichte groepstherapie voor pleegkinderen	Modulaire behandeling van vastgelopen ontwikkeling bij pleegkinderen met complex trauma (MBP)	Pleegkinderen/jongeren versterken in verbinding (PVV)
Wat	Dit is een groepstherapeutische begeleiding, gericht op het verwerken van ingrijpende gebeurtenissen. Op de manier worden mogelijkheden en krachten van het pleegkind ondersteund en versterkt.	MBP bestaat uit psychotherapeutische sessies met het kind en gesprekken met de ouders en met de pleegzorgers.	Pleegkinderen/jongeren versterken in verbinding is een systeemtherapeutische behandelingsvorm gericht op pleegkinderen/-jongeren.
Leeftijd pleegkind	Er wordt gewerkt met leeftijdsgroepen: deze leeftijdsgroep kan variëren maar wordt op voorhand duidelijk afgebakend.	0-18 jaar	8-18 jaar
Wie betrokken in interventie	Pleegkind	Pleegkind en context	Pleegkind en belangrijke zorg- en netwerkfiguren
Indicatie	Pleegkinderen die te kampen hebben met sociaal-emotionele problemen, die graag andere pleegkinderen ontmoeten en samen leren.	Pleegkinderen die te kampen hebben met emotionele problemen en/of gedragsproblemen die het gevolg zijn van complex trauma.	Pleegkinderen en pleegjongeren die te kampen hebben met emotionele en/of gedragsproblemen, en die moeilijkheden ervaren in relaties.
Aantal sessies en frequentie	Duurtijd: max. 6 maanden, zeer intensief gedurende 3 maanden	Gemiddeld hebben er 15 tot 18 sessies plaats	Gemiddeld 15 sessies Duurtijd: 6 maanden, eenmalig verlengbaar
	Frequentie: wekelijks voor de groepstherapie, maar in de intakefase en de afrondingsfase kunnen de gesprekken meer uit elkaar liggen.	Frequentie: 1 à 2-wekelijkse sessies	Frequentie: 1 à 2-wekelijkse sessies
Module, vrije aanmeldingen mogelijk?	PZ en PB, ja	PZ en PB, ja	PZ en PB, ja
Provincies	Antwerpen	Antwerpen, Limburg	West-Vlaanderen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Antwerpen

Interventies voornamelijk gericht op pleegzorgers

	VIPP-FC	PVO-SIM	PVO-GV	Traumasensitief opvoeden
Wat	Video-feedback Intervention to Promote Positive parenting- Foster Care is een video-interactiebegeleiding, gebaseerd op VIPP-SD. Pleegkind en pleegzorger worden in hun thuissituatie gefilmd, deze opnames worden nadien besproken a.d.h.v. een script.	Pleegouders Versterken in Opvoeden - Sociaal Interactie Model (Patterson). In deze interventie, gericht op de afname van probleemgedrag, leren pleegzorgers onder meer om positieve aandacht en betrokkenheid te tonen, voldoende structuur te bieden en ongewenst gedrag te negeren.	Pleegouders Versterken in Opvoeden – Geweldloos Verzet. In deze interventie gericht op de afname van probleemgedrag staan de twee basisprincipes van Geweldloos Verzet centraal: het vermijden van verbaal of fysiek geweld en het bieden van actieve weerstand aan probleemgedrag.	Een groepstraining met als doel het vergroten van kennis en vaardigheden over trauma, m.b.v. concrete handvatten.
Leeftijd pleegkind	6 maanden - 6 jaar	3-12 jaar	6-18 jaar (kan tot 25 jaar)	0-25 jaar
Wie betrokken in interventie	Video-opnamen van één pleegzorger met pleegkind;	Pleegkind en context	Pleegkind en belangrijke zorg- en netwerkfiguren	
Indicatie	Problemen bij gehechtheid, sensitiviteit van de pleegouder of gedragsproblemen van het pleegkind. Kan ook preventief ingeschakeld worden.	Ernstige externaliserend probleemgedrag (grens-) klinisch scorend op CBCL	Pleegzorgers worden begeleid in de pedagogische aanpak van de gedragsproblemen van hun pleegkind.	Groepsessies met pleegzorgers
Aantal sessies en frequentie	7 sessies (1,5u/sessie), eerste 5 sessies om de 2 weken en de laatste 2 om de maand	Gemiddeld 11 + 1 nazorgsessie (2u/sessie), wekelijks, met nazorgsessie 2 maanden na einde	Gemiddeld 11 + 1 nazorgsessie (2u/sessie) , wekelijks, met nazorgsessie 2 maanden na einde	8 sessies (2u/sessie), frequentie afhankelijk van provincie
Module, vrije aanmeldingen mogelijk?	PZ en PB, ja	PB, ja	PB, ja	PZ en PB, ja
Provincies		Alle	Alle	Alle

Interventies voornamelijk gericht op pleegzorgers • 2

	Basic-Trust	Draagkracht versterken bij netwerkpleegzorgers (DVN)	Pleegzorgers versterken in emotionele beschikbaarheid t.a.v. de pleeggast	Pleeggrootoudergroep
Wat	Videofeedback interventie gericht op herstel van het basisvertrouwen. Er wordt samen met pleegzorgers gewerkt aan sensitief opvoeden en mentaliseren.	“Draagkracht versterken bij netwerkpleegzorgers” is een behandelingsvorm die zich intensief richt op de netwerkpleegzorgers met als doel de draagkracht te verhogen door de mentale ruimte van de pleegzorgers te verruimen en steunbronnen aan te spreken.	Relatie tussen pleegzorgers en pleeggast beter op elkaar afstemmen door zicht te krijgen op de basale emotionele behoeften van de pleeggast en pleegzorgers meer inzicht en handvatten aan te reiken in het omgaan met de pleeggast.	Specifieke moeilijkheden in de pleegzorgsituatie, gelinkt aan pleeggrootouderschap worden in groep behandeld.
Leeftijd pleegkind	2-12 jaar	0-25 jaar	16-99 jaar	0-25 jaar
Wie betrokken in interventie	Opnames van pleegzorgers met pleegkind. Videofeedback enkel met pleegzorgers.	Pleegzorgers	Pleegzorgers	Pleeggrootouders
Indicatie	Gehechtheids-, gedrags- en emotionele problemen.	De draagkracht van de netwerkpleegzorgers in het zorgen voor hun pleegkind, wordt overschreden. De aanmelding gebeurt door de pleegzorgbegeleider.	Moeilijk te begrijpen / begeleidbaar gedrag bij personen met een beperking.	Pleegzorgplaatsing wordt bemoeilijkt met pleeggrootouders specifieke moeilijkheden.
Aantal sessies en frequentie	Gemiddeld 4-6x filmen en 4-6 feedbacksessies (1,5-2u/sessie), 2-wekelijks, afhankelijk van wat het PG aankan.	Duurtijd: gemiddeld 6 maanden (12 sessies): éénmaal verlengbaar (1,5u/sessie), frequentie wekelijks, 2-wekelijks.	Maximaal 10 sessies (1,5u/sessie), frequentie in overleg met pleegzorg en pleegzorgbegeleider.	8 sessies (3,5u/sessie), maandelijks.
Module, vrije aanmeldingen mogelijk?	PZ en PB, ja	PZ en PB, ja	PZ en PB, ja	PZ en PB, ja
Provincies	Oost-Vlaanderen, Limburg, Antwerpen	West-Vlaanderen, Limburg, Antwerpen	Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg	Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Brussel, Limburg, West-Vlaanderen zal opstarten, Antwerpen zal opstarten in 2021.

Interventies voornamelijk gericht op ouders

	PZ terugkeer naar huis	Pleegzorggerichte ouderbegeleiding aan ouders in perspectiefbiedende pleegzorg
Wat	Mogelijkheid terugkeer naar huis onderzoeken + intensieve begeleiding bewerkstelligen (of ander perspectief uitwerken).	Via het aanbieden van ouderbegeleiding tijdelijk extra focus op de ouders leggen, om welzijn van alle betrokkenen te verhogen en breakdown te vermijden.
Leeftijd pleegkind	0-18 jaar	0-25 jaar
Wie betrokken in interventie	Ouders, pleegkinderen, pleegzorgers, ambulante mobiele begeleiding aan huis	Ouders
Indicatie	Onduidelijk perspectief van de plaatsing, hereniging wordt niet uitgesloten. Terugkeer naar huis dient ondersteund te worden.	<p>Ouders bijstaan in het komen tot het verdragen van de langdurige pleegplaatsing en de rol van 'ouder zonder opvoederschap'.</p> <p>Ouders bijstaan in het vorm geven aan hun ouderschap.</p> <p>Het versterken van de opvoedings- en pedagogische vaardigheden van de ouders.</p> <p>Het leren afstemmen van ouders op het kind.</p>
Aantal sessies en frequentie	Afhankelijk van problematiek/doelstellingen en duur begeleiding, frequentie minimaal wekelijks voor ouders (fase 1: 4u/week, nadien: 2u/week), maandelijks voor pleegzorgers (4u/maand).	Duurtijd: gemiddeld 12 sessies (1,5u/sessie), twee-wekelijks.
Module, vrije aanmeldingen mogelijk?	PZ en PB, geen vrije aanmeldingen	PB, ja
Provincies	Alle	Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Limburg, Antwerpen mogelijk in de loop van 2021

Interventies voornamelijk gericht op meerdere betrokkenen

	Traumagerichte bezoekbegeleiding (TBB)	Kortdurende, neuro- biologische trauma- behandeling aan pleeg- kinderen en hun context	SOP	Sensomotoriek in pleegzorg	Sherborne
Wat	De interventie 'Traumagerichte Bezoekbegeleiding' (TBB) wordt ingezet om de relatie tussen ouder(s) en hun kind(eren), en de mogelijkheden en noden van ouder(s) en hun kind(eren) te verbeteren. Daarnaast wordt actief gewerkt aan de relatie tussen de ouder(s) en hun getraumatiseerde kind(eren) via intensieve omkaderde begeleiding bezoeken.	Deze behandeling streeft volgende doelstellingen na: <ul style="list-style-type: none"> - het verwerken van traumatische ervaringen - het op gang brengen van gestagneerde ontwikkeling - de kwetsbaarheid voor nieuwe traumatisering verminderen Als eerste volgt een diagnostische fase. Vervolgens wordt tijdens de stabilisatiefase gebaseerd op de methode 'Slapende Honden? Wakker maken!' bekeken of een kind en de context stabiel genoeg zijn om de traumabehandeling te kunnen dragen. Daarna wordt er tijdens de confrontatiefase overgegaan op de Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR-) behandeling. Als laatste volgt een integratiefase.	Samenwerking Ondersteunen in Pleegzorg. Binnen SOP wordt ingezet op de samenwerking tussen ouders en pleegzorgers, door het gebruik van bemiddeling en technieken uit de cognitieve gedragstherapie.	Het primaire doel van de groepstraining is pleegkinderen die traumatische ervaringen hebben meegemaakt te leren hoe ze minder overspoeld kunnen worden door zintuiglijke gewaarwordingen en emoties die geassocieerd zijn met het verleden.	Aan de hand van bewegingsoefeningen wordt met kinderen en hun pleegzorgers gewerkt aan opbouwen van zelfvertrouwen en vertrouwen in de ander. Sherborne wordt zowel individueel als in groepsvorm aangeboden.
Leeftijd pleegkind	0-12 jaar	0-25 jaar	0-18 jaar (kan tot 25 jaar)	4-12 jaar	Individueel 0-16 jaar Groepsvorm 6-11 jaar

Interventies voornamelijk gericht op meerdere betrokkenen • vervolg

	Traumagerichte bezoekbegeleiding (TBB)	Kortdurende, neuro- biologische trauma- behandeling aan pleeg- kinderen en hun context	SOP	Sensomotoriek in pleegzorg	Sherborne
Wie betrokken in interventie	Pleegkind, ouders, pleegzorgers en andere belangrijke betrokkenen	Pleegkinderen en hun zorgfiguren	Aparte en gezamenlijke gesprekken met pleegouders en ouders. Pleegzorgbegeleider wordt betrokken tijdens de gesprekken.	Pleegkinderen en hun pleegzorgers	Pleegkinderen en hun pleegzorgers
Begeleid(st)er	/	/	/	/	Begeleiding loopt gewoon verder, na afronden huisbezoek samen met begeleider.
Indicatie	Trauma's staan centraal in kind-ouder relatie: <ul style="list-style-type: none"> • waardoor ze nog geen contact hebben met hun ouders, • waardoor reeds lopende (begeleide) contacten moeilijk verlopen, • voor wie de vraag gesteld wordt naar contactherstel tussen ouder(s) en kind, • waardoor ze zorgwekkend gedrag vertonen dat vermoedelijk geassocieerd is met bezoeken van hun ouders. 	Pleegkinderen/jongeren (0 tot 25 jaar) en hun zorgfiguren die acute traumsignalen vertonen.	Problemen in de samenwerking tussen de ouders/pleegouders Vrijwilligheid Pleegzorgsituaties met langdurig perspectief (min. 6 maanden).	Rapporteren van traumatische stressreacties.	Non-verbaal werken aan hechting en zelfvertrouwen.

Interventies voornamelijk gericht op meerdere betrokkenen • vervolg

	Traumagerichte bezoekbegeleiding (TBB)	Kortdurende, neuro- biologische trauma- behandeling aan pleeg- kinderen en hun context	SOP	Sensomotoriek in pleezorg	Sherborne
Aantal sessies en frequentie	Duurtijd: 6 à 12 maanden (afhankelijk van de frequentie van de ouder- kind-contacten).	Gemiddeld 12 tot 15 sessies met kind en/of context (1-1,5u/sessie), (twee-) wekelijks.	Modulair naargelang welke modules ingezet worden, met minimaal 4 sessies voor elke betrokkene (2u/ sessie), wekelijks.	7 sessies, sessie 1 2u/ sessie, nadien 1u/sessie, wekelijks.	Afhankelijk van de vorm: Groepsvorm 6 groepssessies (1u) 1 individuele sessie (0.5u) Individueel: 2-wekelijkse sessies gedurende een periode van gemiddeld zes maanden, afhankelijk van de ontwikkeling van het kind en de evaluatie van de gestelde doelen. Bewegingssessies en terugkijksessies wisselen elkaar af. Frequentie: Om de 2 weken
Wanneer aangeboden	/	/	/	/	Afwisselend per provincie
Module, vrije aan- meldingen mogelijk?	25 sessies (1-2u/sessie)	PZ en PB, ja	PB, ja	PZ en PB, ja	PZ en PB, ja
Provincies	Alle	Limburg	Vlaams-Brabant en Brussel, Limburg	Vlaams-Brabant en Brussel	Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg